

M.Sc. (HS) Semester - 1 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2024 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2023)
Research Methods (Md (New-23))

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. Question -1 is compulsory
2. Attempt any three questions from the rest of the questions.
3. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ નીચેના MCQ ના જવાબ આપો. (કોઈપણ આઠ)

(૧૬)

- 1) સંશોધન પ્રક્રિયાનું એક મહત્વનું અને અંતિમ સોપાન કયું છે?

(A) માહિતી એકત્રીકરણ	(B) માહિતી વિશ્લેષણ
(C) કોષ્ટકીકરણ	(D) અહેવાલ લેખન
- 2) સંશોધન અહેવાલમાં કઈ બાબતોનો સમાવેશ થાય છે?

(A) પ્રારંભિક સાહિત્ય	(B) સંશોધનનું વિષયવસ્તુ
(C) સંદર્ભ સાહિત્ય	(D) ઉપરોક્ત બધા
- 3)એ સંશોધન અહેવાલનું દર્પણ છે?

(A) શીર્ષક	(B) અનુક્રમણિકા
(C) સ્વીકૃતિપત્ર	(D) ઋણ સ્વીકાર
- 4) ગૌણ માહિતીનો મુખ્ય સ્ત્રોત કયો છે?

(A) દસ્તાવેજો	(B) રૂબરૂ મુલાકાત
(C) અનુસૂચી	(D) ઉપરોક્ત બધા
- 5) પ્રજ્ઞાવલી પદ્ધતિમાં કઈ રીતે માહિતી મેળવી શકાય છે?

(A) ગ્રુહ મુલાકાત	(B) ટપાલથી
(C) સંશોધક જાતે ભરેલી માહિતી	(D) નિરિક્ષણ પદ્ધતિ
- 6) મુલાકાતમાં કેટલા પક્ષો હોઈ છે?

(A) પાંચ	(B) ચાર
(C) ત્રણ	(D) બે
- 7) નિદર્શ એટલે શું?

(A) સમષ્ટિના એકમોનો અમુક ભાગ	(B) સમગ્ર સમષ્ટિ
(C) સમષ્ટિ અડધાનો ભાગ	(D) સમષ્ટિ પોણો ભાગ
- 8) આકસ્મિક નિદર્શને બીજા કયાં નામે ઓળખાવામાં આવે છે ?

(A) દેવયોગે નિદર્શ	(B) હેતુલક્ષી નિદર્શ
(C) વિશિષ્ટ નિદર્શ	(D) સાદું નિદર્શ
- 9) યાદીમાંથી ૧૦ મું...૨૦ મું...૩૦ મું ...નામ પસંદ કરીને ઉદારદાતાની પસંદગી કરવામાં આવે તેને કયાં પ્રકારનું નિદર્શન કહેવાય ?

(A) ઝૂમખાં યદ્યચ્છ નિદર્શન	(B) સ્તરીકૃત નિદર્શન
(C) યોજના બધ્ધ નિદર્શન	(D) આનુસંગિક નિદર્શન

- 10) ઓળખ્યાદીમાં કોની યાદી હોઈ છે?
- (A) લક્ષણોની (B) ગુણધર્મોની
(C) લક્ષણો કે ગુણધર્મોની (D) એકપણ નહિ
- 11) ક્રમ માપદંડ દ્વારા વિદ્યાર્થીઓના.....નું મૂલ્યાંકન થાય છે?
- (A) વ્યક્તિત્વ (B) જ્ઞાન
(C) વિચાર (D) વ્યક્તિત્વ કે જ્ઞાન
- 12) નીચેનામાંથી કયાં ક્રમ માપદંડના પ્રકાર છે ?
- (A) ડીસ્ક્રીપ્ટીવ સ્કેલ (B) ન્યુમેરિકલ સ્કેલ
(C) ગ્રાફિક સ્કેલ (D) બધાજ
- 13) ચલોના કેટલા પ્રકાર છે?
- (A) બે (B) ત્રણ
(C) ચાર (D) પાંચ
- 14) નવા સિધ્ધાંતોની સ્થાપના તરફ પ્રેરતું વૈજ્ઞાનિક સંશોધન એટલે ?
- (A) મુલગત(શાસ્ત્રીય) (B) વ્યવહારિક(પ્રાયોજિત)
(C) ક્રિયાત્મક (D) એકપણ નહિ
- 15) સંશોધનની ઐતિહાસિક સંશોધન પદ્ધતિમાં મુખ્યત્વે સમાવિષ્ટ છે?
- (A) એકત્રીકરણ (B) એકત્રીત માહિતીની આલોચના
(C) તથ્યોની પ્રસ્તુતતા (D) ઉપરોક્ત તમામ
- 16) જે સંશોધનમા પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિનો અભ્યાસ કરવામાં આવે છે તે કયાં નામથી ઓળખાય છે?
- (A) પ્રાયોગિક સંશોધન (B) ઐતિહાસિક સંશોધન
(C) વર્ણનાત્મક સર્વેક્ષણ (D) નુવંશશાસ્ત્રીય સંશોધન

- પ્રશ્ન.૨ સંશોધન ડિઝાઈન સમજાવો. (૧૮)
- પ્રશ્ન.૩ સંશોધનમાં નમૂનાના પ્રકારો અને ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. (૧૮)
- પ્રશ્ન.૪ સંશોધન પ્રક્રિયાનું વર્ણન કરો. (૧૮)
- પ્રશ્ન.૫ ગુણાત્મક સંશોધન સાધન તરીકે “કથા” ચર્ચા કરો. (૧૮)
- પ્રશ્ન.૬ સંશોધનમાં સંમતિ, ગોપનીયતા અને ગોપનીયતાનું નૈતિક મહત્વ. (૧૮)

ENGLISH VERSION

- Que.1 Give the answer the following MCQ. (Any Eight) (16)
- 1) What is an important and final step in the research process?
- (A) Data Collection (B) Data Analysis
(C) Tabulation (D) Report Writing
- 2) What are the contents of a research?
- (A) Early literature (B) Research topic
(C) Reference literature (D) All of the above
- 3) is a reflection of research report?
- (A) Title (B) Index
(C) Acknowledgment (D) Acceptance of debt
- 4) What is the main source of secondary data?
- (A) Documents (B) Face-to-face interview
(C) Schedule (D) All of the above

- 5) How can information be obtained in questionnaire method?
 (A) Home visit (B) By mail
 (C) Information filled in by the researcher himself (D) Observation method
- 6) How many parties are there in the interview?
 (A) Five (B) Four
 (C) Three (D) Two
- 7) What is population?
 (A) Some part of the sample (B) The whole sample
 (C) Half of the total (D) Part of the whole
- 8) By what other name is accidental population known?
 (A) Devyoga population (B) Objective population
 (C) Exclusive population (D) A simple population
- 9) 10 on ... 20 on ... 30 on Selecting the name of the bearer from the list is called which type of population?
 (A) cluster sampling (B) stratified sampling
 (C) systematic sampling (D) incidental sampling
- 10) Who is listed in the check list?
 (A) Symptoms (B) Properties
 (C) Characteristic or properties (D) None
- 11) The of the students is evaluated by rating scale?
 (A) Personality (B) Knowledge
 (C) Idea (D) Personality or knowledge
- 12) Which of the following are types of rating scale?
 A) Descriptive scale (B) Numerical scale
 (C) Graphic scale (D) All of them
- 13) How many types are variable?
 (A) Two (B) Three
 (C) Four (D) Five
- 14) Scientific research leading to the establishment of new theories is ?
 (A) Basic research (B) Applied research
 (C) Action research (D) None
- 15) Historical research methods of research mainly include?
 (A) Data Collection (B) Criticism of collected data
 (C) Presentation of facts (D) All of the above
- 16) Research in which the existing situation is studied is known by what name?
 (A) Experimental research (B) Historical research
 (C) Descriptive survey (D) Anthropological research.

- Que.2 Explain the Research Designs. (18)
- Que.3 Discuss the types and role of sampling in research. (18)
- Que.4 Describe the Research Process. (18)
- Que.5 Discuss the Qualitative Research Tools as a Narrations. (18)
- Que.6 Ethical importance of consent, privacy and confidentiality in research. (18)
